

תכנית הלימודים בדינים כיתה ד' | תשע"ז

- < נושאי הלימוד הם בהתאם לתכנית המעודכנת של החמ"ד במשרד החינוך.
- < הנושאים המסומנים ב-# הם נושאי העשרה.
- < כאשר אין פירוט של תתי-נושאים בנושאי ההעשרה, ניתן למורה שיקול דעת מה ללמד.
- < שימו לב! הספר 'הלכות והליכות' מחולק לשניים:
 - חלק א עוסק ב'מעגל השנה' ו'הלכות תפילה';
 - חלק ב' עוסק בהלכות בין אדם למקום - 'הלכות סעודה וברכות'; 'הלכות כשרות'; 'הלכות שבת'; 'הנהגות'; וכן בהלכות 'בין אדם לחברו'.
- בבואכם לבדוק את המקור בספר, חשוב לבדוק את ההקשר כי מספור הפרקים מתחיל מחדש בכל נושא. כך לדוגמה, בחלק א: פרק א בנושא 'מעגל השנה' עוסק בהלכות חודש אלול; ופרק א בנושא 'הלכות תפילה' עוסק בנושא 'השכמת הבוקר'.
- < בסוף כל פרק בספר 'הלכות והליכות' מפורטים מנהגים והליכות. חשוב להוסיף להם את הליכות חב"ד ומנהגיה בנושא הנלמד.

שעות	הנושא	קיצור שולחן ערוך	הלכות והליכות
# 16 + 26	מעגל השנה		
# 5 + 13	אלול תשרי		
	חודש אלול (בהתאם לזמן תחילת שנה"ל)		
	המקורות #		
	< ראשי תיבות אלול	קכח	חלק א, מעגל השנה, פרק א, סעיף ב
	מנהגים ודינים		
	< תשובה - בין אדם למקום ובין אדם לחברו	קלא	חלק א, מעגל השנה, פרק ד, סעיפים א-ו
	< מושג התשובה		
	היבטים ערכיים #		
	< ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה		
	ראש השנה		
	המקורות לחג		
	< המקור בתורה לתקיעת השופר		
	מנהגים ודינים		
	< דיני התקיעות ותקיעת שופר (ולולב) כשראש השנה חל בשבת	קכט	חלק א, מעגל השנה, פרק ב, סעיפים כט-לו
	< תקיעת השופר - חיוב 100 תקיעות		
	< תשליך		לז-מג
	התפילות בחג		
	< התמצאות כללית במחזור		
	< היבטים ערכיים #		
	< השופר - זעקת הנשמה: משמעות הקול הפשוט של השופר		

שעות	הנושא	קיצור שולחן ערוך	הלכות והליכות
	יום הכיפורים		
	<u>המקורות לחג</u>		
	< המקור ליום הכיפורים	קלג	חלק א, מעגל השנה, פרק ו, פתיחה
	<u>מנהגים ודינים</u>		
	< ברכת הבנים בערב יום הכיפורים #	קלא	חלק א, מעגל השנה, פרק ד, סעיף מו
	< הלבוש והנרות ביום הכיפורים #		מב-מה
	< האיסורים ביום הכיפורים		א-ג
	< איסור רחיצה ונעילת הסנדל		ד - יב
	<u>תפילות והקריאה בתורה</u>		
	< ספר יונה - על התשובה		
	< כל נדרי	קלב	חלק א, מעגל השנה, פרק ה, סעיפים א; ב; ז
	< תפילת נעילה	קלג	חלק א, מעגל השנה, פרק ו, סעיפים לד; לז-לט
	<u>היבטים ערכיים</u>		
	< הדבקות של היהודי בה' ביום הכיפורים היא האמת שמסתתרת כל השנה		
	חג הסוכות		
	<u>המקורות לחג</u>		
	< מצוות ישיבה בסוכה וטעמיה	קלה	חלק א, מעגל השנה, פרק ח, סעיפים א-ד
	<u>מנהגים ודינים</u>		
	< בניית הסוכה במוצאי יום הכיפורים	קלג	חלק א, מעגל השנה, פרק ו, סעיף מח
	< בניית הסוכה ודיני סוכה כשרה ופסולה	קלד	חלק א, מעגל השנה, פרק ז, סעיפים א; ב; ח-יא; יד; טו; יז; יח; כב; כד; כה
	< ישיבה בסוכה	קלה	חלק א, מעגל השנה, פרק ח, סעיפים ח-יב; יד; טו; יח-כא, כו; לג; מח
	< תפילות חג הסוכות - הלל, הושענות	קלז	חלק א, מעגל השנה, פרק י, סעיפים טו - כב; כה
	< משיב הרוח במוסף של שמיני עצרת	יט	חלק א, הלכות תפילה, פרק יד, סעיפים ב; ג
	< תפילות הגשם (והטל) #		א; ד; ה; ח; י; יא-יח
	<u>היבטים ערכיים</u>		
	< בסוכה כל הגוף נמצא בתוך המצווה - מצווה זו בסוכות נותנת כוח ליהודי להיות עסוק ומוקף במצוות כל השנה		
# 3 +2	חנוכה		
	<u>המקורות לחג</u>		
	< מאי חנוכה #	קלט	חלק א, מעגל השנה, פרק יג, סעיפים א-ד
	<u>מנהגים ודינים</u>		
	< דיני חנוכה - הבחנה בין דין למנהג #		
	< דינים ומנהגים נוספים בחנוכה #		סב-סז
	<u>תפילות וקריאה בתורה</u>		
	< הלל, על הניסים		סח-עא

שעות	הלכות והליכות	קיצור שולחן ערוך	הנושא
	עב; עו		< קריאת התורה בחנוכה#
			היבטים ערכיים #
			< מהות הנס - מהו נס? סוגי נסים, מטרת הנס, נסים שבכל יום.
	ט"ו בשבט		
			< ראו מצוות התלויות בארץ
# 4 +3	פורים		
			המקורות לחג #
			< חג הפורים: משמעות שמו ומיקומו בלוח העברי
			< לימוד מגילת אסתר
			מנהגים ודינים
	חלק א, מעגל השנה, פרק טו, סעיף א	קמ	< פרשת שקלים
	חלק א, מעגל השנה, פרק טז, סעיפים יב-טז	קמ"א	< זכר למחצית השקל
	ה; ו; י		< תענית אסתר
	כט-לא; לג-מד		< דיני קריאת המגילה #
	מו; מט; נ; נא		< מנהגים בקריאת המגילה #
	ס		< מגילה בשבת #
	חלק א, מעגל השנה, פרק יג, סעיפים סח; סט	קלט	< 'על הנסים'
			היבטים ערכיים#
			< כוחם של הילדים בביטול הגזרה
# 1 +8	חג הפסח וספירת העומר		
			המקורות לחג#
			< עשר המכות
		ראו בסעיפים הכתובים בהמשך	< המקורות להקפדה על מצה שמורה ולאיסור 'בל יראה ובל יימצא'
			מנהגים ודינים
	חלק א, מעגל השנה, פרק יח, סעיפים א; ב; ו	קז	< חודש ניסן
	חלק א, מעגל השנה, פרק כו, סעיפים א-ג; ה; ו; ט; י; יג; יד	קח-קי	< אפיית המצות
	חלק א, מעגל השנה, פרק כב, סעיפים א; ב; ד; ה; עמ' 150 (שטר מכירה)	קיד	< מכירת חמץ
	חלק א, מעגל השנה, פרק כה, סעיפים ה; ח; יז-יט	קיג	< דיני ערב פסח
	חלק א, מעגל השנה, פרק כז, סעיפים א; ד-י; יג; כא; כג; כו-לא; לב; לג; לח; מ	קיח	< ההכנות לליל הסדר
	חלק א, מעגל השנה, פרק מד, סעיפים א-ז; יא; כג-כח; ל; לא; לח; מא	קד	< דיני חול המועד
	חלק א, מעגל השנה, פרק כט, סעיפים א-ה; ז; ח-יד	קכ	< ספירת העומר

שעות	הלכות והליכות	קיצור שולחן ערוך	הנושא
			היבטים ערכיים#
			< חמץ ומצה - ענווה וגאווה
# 2	שבועות#		
			המקורות לחג
			< עשרת הדיברות ומעמד מתן תורה
			מנהגי החג
	חלק א, מעגל השנה, פרק כט, הליכות ומנהגים	קכ	< תיקון ליל שבועות, מאכלי חלב, קישוט הבית בירק
			< שמיעת עשרת הדיברות בבית הכנסת
			היבטים ערכיים
			< בנינו ערבים - חלקם החשוב של הילדים בלימוד התורה ובקיום מצוותיה
# 2	הלכות בית הבחירה מתוך משנה תורה להרמב"ם#		
	חלק א, מעגל השנה, פרק לט , סעיפים ח-א		< מבנה המנורה
	ט-יד		< עיטורי המנורה
	טו-כ		< השולחן
	כא		< מזבח הקטורת
	חלק א, מעגל השנה, הלכות בית הבחירה פרק לז, סעיפים כ-כד		< הארון וקודש הקדשים
# 9 +26	בין אדם למקום		
# 3 +15	תפילה		
			מהותה של התפילה#
			< כוונה בתפילה
			תפילות לאורך הדורות#
			< תפילות משה (מלחמת עמלק, הנחש, חטא העגל וחטא המרגלים וכו'), ברכות בלעם, שירת דבורה
			< תפילה בעת הקרבת קורבן
			תפילה הלכה למעשה
	חלק א, הלכות תפילה, פרק א כולו	א	< השכמת הבוקר#
	חלק א, הלכות תפילה, פרק ב, סעיפים א-י	ב	< נטילת ידיים של בוקר
	חלק א, הלכות תפילה, פרק ג, סעיפים א-ו	ג	< הלכות צניעות והליכות#
	חלק א, הלכות תפילה, פרק ז ברכת הציצית בהקדמה, סעיפים א; ד-ז; יא; יג; יד; טז-לו	ט	< דיני לבישת הציצית וברכתה
	חלק א, הלכות תפילה, פרק י, סעיפים א-ג; ו-ח; יא	יד	< דיני ברוך שאמר וישתבח
	חלק א, הלכות תפילה, פרק טז, סעיפים א; ג	טז	

שעות	הנושא	קיצור שולחן ערוך	הלכות והליכות
	< קריאת שמע וברכותיה	יז	חלק א, הלכות תפילה, פרק יא, סעיפים א; ב; ד; ז-ז
		טז	חלק א, הלכות תפילה, פרק טז, סעיפים ו; ז
	< מנחה	סט	חלק א, הלכות תפילה, פרק יח, סעיפים א-ג; ז; ח
	< מעריב	ע	חלק א, הלכות תפילה, פרק יט, סעיפים א-ח
	< דיני קדושת בית כנסת	יג	חלק א, הלכות תפילה, פרק ח, סעיפים ג-ט
	<u>התמצאות בסידור</u>		
	< ברכות שלפני קריאת שמע, פרשיות קריאת שמע, קריאת שמע שעל המיטה, תפילת הדרך, ברכת הגומל		
	<u>שינון תפילות בעל פה</u>		
	< 'אשר יצר', קריאת שמע וברכותיה		
# 3	סעודה וברכות		
	<u>דיני ברכות</u>		
	< ברכות ראשונות על המאכלים - טעות בברכה #	נו	חלק ב, הלכות סעודה וברכות, פרק יד, סעיפים א-ג; ז-ט; יא
	< נטילת ידיים לסעודה	מ	חלק ב, הלכות תפילה, פרק ב, כל הפרק
	< ברכת המוציא #	מא	חלק ב, הלכות תפילה, פרק ג, סעיפים א-יד
	<u>שינון ברכות על פה</u>		
	< בורא נפשות, ברכת מעין שלוש, ברכת הרעם ('שכוחו וגבורתו'), ברכה על הברק ('עושה מעשה בראשית')		
1	הנהגות		
	< צער בעלי חיים	קצא	חלק ב, הנהגות, פרק ג, סעיפים א-י
# 3 +6	שבת		
	<u>מהות השבת</u>		
	< השבת כמאחדת במעגל המשפחתי		
	< הסגולה בשמירת השבת	עב	חלק ב, הלכות שבת, פרק א, סעיפים א-ג
	<u>'זכור את יום השבת'</u>		
	< הכנות לקראת השבת	עב	חלק ב, הלכות שבת, פרק א, סעיפים ו-כז; כט; ל
	< זיכרון השבת כל ימות השבוע		ד; ה
	< דיני קידוש (רביעית, קידוש על חלות, הזמן, מי חייב) + נוסח הקידוש	עז	חלק ב, הלכות שבת, פרק ה, סעיפים א-ד; ז; ח-כב
	< זמירות שבת		
	< שלוש סעודות שבת ומלווה מלכה		חלק ב, הלכות סעודה וברכות, פרק ה, סעיפים כג-כט
	<u>תפילות שבת</u>		
	< קטעים נבחרים מתפילת שחרית		

שעות	הלכות והליכות	קיצור שולחן ערוך	הנושא
			<u>שמור את יום השבת</u>
	חלק ב, הלכות שבת, פרק ז, סעיפים א; ב; ד; ה		< המקור לל"ט אבות מלאכה
	חלק ב, הלכות שבת, פרק כו, סעיפים א; ב; ח; ט; י; טז	צא, צב	< דיני חולה בשבת #
	חלק ב, הלכות שבת, פרק טו, סעיפים א-ג; ה; ט; י; יב; טו	פ	< כיבוס (המלבן) #
	חלק ב, הנהגות, פרק ג, סעיף י	קצא	< בעלי חיים בשבת
4	מצוות התלויות בארץ		
	חלק א, מעגל השנה, פרק יד, עמ' 112: א-ח		< שמיטה - המלאכות החקלאיות בקרקע האסורות בשמיטה
	חלק א, מעגל השנה, פרק יד, עמ' 110: א-ג; ח		< איסור ערלה
# 2 +4	בין אדם לחברו		
	חלק ב, בין אדם לחברו, פרק ח, סעיפים א-ד	קעט	< הלוואה
			< גמילות חסדים בגופו ובממונו
	חלק ב, בין אדם לחברו, פרק ג, סעיפים א-י	ל	< לשון הרע ורכילות #
	חלק ב, בין אדם לחברו, פרק ד, סעיף ז	קצ	< בל תשחית ושמירת רכוש הזולת #
#27+56			סה"כ שעות - תכנית בהלכה